

16 МАЙ 52
ПЛОД
МАТЕМАТИКА

79 $\frac{8}{215}$

ЛЕБЕДЪ

МЛАДЕЖКО-ЛИТЕРАТУРНО
ХУДОЖЕСТВЕННО СПИСАНИЕ

КНИГА ВТОРА.

Лого I (1957)
Пров. 1957г.

86228

ИЗЪ

„Часоветъ на смириенето“.

Срѣдъ скърбно замръзли трѣви
душата ми могла се скита,
душата ми тихо излита
гжгата на горко: уви!..

Камбанитъ тихо ридаятъ
надъ моето болно сърдце
и моитъ бѣдни ржцъ
печални миражи гадаятъ.

И мойгъ безплодни мечти
въздишатъ въ тамяни съзвучия,
че мене навѣки обручи
викътъ на злочесто: прости!..

И моитъ вечери сплитатъ
гирлянди отъ скърбни звѣзди
и въ моитъ здрачни бѣди
очитъ ти все ме питатъ...

□

ПЪСЕНЬ.

О, сини вечери на есенъ
и тжжни блънове прѣзъ сѣнь,
прѣзъ здрачъ безрадостно унесенъ
въ нощта на тихия лагунъ.

16 MAY 1952
3

Изъ морно бълитъ алеи
душата ми ръми сълзи
и моитъ печали пъятъ
зова нв болнитъ лози.

О, моитъ мечти заплитатъ
въ безплодни горести ржцъ
и моитъ въздишки скитатъ
далекъ отъ моето сърдце

И моитъ коси не знаятъ
копнежъ безъ ленти отъ лучи,
че моитъ слова гадаятъ
скръбъта на моитъ очи.

НАПРАЗНО.

Викътъ на блудния Содомъ
въ душата ми заглъхна тихо,
че моитъ ржцъ увиха
вънецъ отъ горестъ и псаломъ

О, тжжни вечери въ скръбъта ми
спаси ме Господи, спаси! . .
страхътъ на моитъ коси
въ жестоки празници ме мами

Напразно въ бълитъ поля
очитъ ми пръзъ химнъ надзъртватъ
о, изкупителната жъртва
горчиви присмъхи разлъ. . .

ПЪСНИ.

Азъ ида мъргавъ и печаленъ
 кждъ е мойта смъртъ не знамъ,
 но моя пиръ е вакханаленъ
 и моя грѣхъ не знае срамъ

Дѣха на черни рози пѣе,
 отхожда посребрена рать :
 гдѣ мойта самота живѣе ?
 и гдѣ мой заплѣнени братъ ?

Безумни блѣнове ни грѣха,
 безцвѣтенъ споменъ ни рани,
 подъ наща поломена стрѣха —
 дѣхътъ на Синитъ сграни.

Надъ насъ една незнайностъ плака,
 едни изгубени мечти --
 и наща младостъ не дочака
 безъ шумъ отворени врати.

По нашитъ слѣди затрити
 ще мине сетния Женихъ --
 О, наши чаши сж допити --
 свѣгътъ е тѣя саминъ и тихъ ! ?

ЕСЕНА ПЪСЕНЬ

Блѣнове посърнали, умора
 и покрити пѣтища въвъ прахъ —
 отзвучаха като вопли въ двора
 стѣпките на моя първи грѣхъ.

А когато ликъ подъ мойта стрѣха
скрѣбъ безумна тихо приюти,
азъ не ще ти чакамъ — Тъ умрѣха,
мойте вѣчно молящи мечти . .

Ив. Тугевъ.

ЧУЙ : ДВАНАЙСЕТЯ ЧАСЪ!
Тишинитъ отзвѣниха
въ свойта прѣвна самога.
Ято гарвани сломиха
присмѣхулката луна.
И надъ черна катедрала
се въззе зловѣщъ псаломъ.
Кой надъ скрѣбнитъ лагуни
стене въ своя леденъ домъ?

Ахъ ! и принцътъ е саминъ !
Скрѣбни пажове умрѣха
надъ зловѣщитъ води.
Малкитъ царкини бѣха
упоеени отъ мъгли.
Его : призрацитъ бродятъ
задъ старинната стѣна.
Кой бѣзсмъртенъ ще го води
въвъ мечтаната страна ?

Ник. Черняевъ.

Душата тихо звъни !

Фрагменти изъ „Гибелъ“.

»Дай ми душа и вѣчна красота«

La Dolly.

Полъ Верлеъ

. . . Малка радостъ носятъ часоветъ, когато душата почива въ коприненитъ вуали на Великата самста, но красота сж тъ;— Неузнати тайни се разнизватъ и прѣзъ дверитъ на тихата печалъ долита болзненъ викъ— Душата тихо звъни . . .

— — Изоставена арфа на великъ компзиторъ е тя. Странни сж нейнитъ звуци Чудна пѣсенъ носятъ — Пѣсенъ на умиращъ лебедъ е тя. — —

. . . Ранена птица почива отпуснала безплътнитъ си крилъ надъ зелени води. Лилии смиренно мълчатъ подъ раранента ѝ грѣдъ. Скрѣбъ рѣми надъ тѣхъ — Болка ги притиска. Жива рѣка стѣне подъ нейнитъ крилъ — рѣка, която не умира! . . .

— — Деньтъ рани нощта . . . Злокобна нощ . . . безсилна заклина дѣцата на деньтъ. Леденитъ ѝ рѣцъ търсятъ цвѣтяга, що въ кървави зори цвѣтятъ — цвѣтягъ и умиратъ прѣди да видятъ деня. Живи цвѣтя, които умиратъ — Мечти — Желания . . .

— — Нѣжни виолетки, що цвѣтятъ въ небеснитъ лазури търси тя — свирепата ранена птица — Нощта.

— — Ронливъ е брѣгъ на рѣката. Двѣ живи сѣнки почиватъ тамъ — сѣнкитъ на двѣ души. Тѣ гледатъ небето.

— — Яга черни птици проплакватъ въ нощъта. Натегнали сж крилата имъ; и дългъ пътъ пжгуватъ: отъ линията къмъ Кржгтъ. Пжгъ черна мжка е той. По него оставатъ ть, а душитъ имъ стигатъ безкрая.

— — Кристаленъ виръ отъ сълзата на Магдалина трепери подъ малкитъ ржцъ на дъте. Непознати сж за него зеленитъ води на живата рька . . Рожба на утринна роса и слънчевъ лучъ е то. — —

— — Дъте на невността е, но велика душа — душата на Вьчната красота . . Лунни лучи окжпани въ златенъ прахъ сж неговитъ коси. Двъ сини езера цълувани отъ ведритъ небеса сж неговитъ очи. Блъскътъ на божествената свьтлина носятъ. . .

. . . Мировата сила е неговия погледъ. Сърцата се кжпятъ въ кръвъ, когато тихо сведе, коприненитъ си ресници. Огънъ разгарятъ. Ресници на млада гължбица сж ть . . .

— — Нощъта съкашъ се събуди. Нощъната царица се показа и леко заплува. Златиститъ ѝ лжчи гальовно замилваха, засмьното лице на дьтетето, което нижеше бисери върху колело отъ смарагдъ.

— — Лекъ шумъ. Дьтетето спръ. . . Птичка кацна на зелената елха. Бъли сини и червени сж нейнитъ пера. Корона отъ рубини носи.

— — Дьтетето излъзе отъ вира. Седна на брьга. Огненъ дискъ засия надъ него. Птичката не се уплаши. Запъ. . . Дивна пьсенъ на волната душа — Упиватъ нейнитъ звуци. . .

— — Птичката кацна на средния пръст на дѣтето, и то него слъзе на дланъта. Дѣтето леко сви малката си ржчица.

— — Птичката се измори. . . Спръ пѣсенъта. Събуди се сърцето Душата заброди средъ живи стѣни. Огъна и кръжката плътъ. Птичката избърна болезнено очи къмъ небето, тя диреше вечността . . . Крѣвъ закапа огъ устата ѝ. Крѣвъ, която не пада на земята, защото е безплътна.

. . . Нови звѣзди се показаха на небето. . Птичката леко, навѣки заспа. Дѣтето я погледна и смутено я хвърли въ зеленигъ води на живата рѣка. Водитъ мудро я понесоха.

— — То се нирна въ кристалнитъ води на запалия виръ. Когато луната отлитна отвждъ то излъзе отъ вира. Горко заплака викайки малката птичка. . . Очитъ му пакъ носѣха божествения блѣсъкъ, но бѣха дълбоко хлътнали. Една тиха скръбъ по нѣщо загубено се чегъше въ тоя страненъ блѣсъкъ. Сладка ласка сияше по рубиновитъ му устни.

— — Дѣтето на Вѣчната красота намѣри душата си. Тя бѣше въ сѣнката, на брѣгътъ на живата рѣка.

— — Нѣкой разговори небего. Кързави зори се сипнаха надъ малкия виръ. Едва чуто мжтна мелодия, долитна отъ висинитъ.

— — На брѣгътъ пораснаха нѣжни виолетки. Бисерна роса обсипваше тѣхнитъ вѣнчета, които срамежливо поглеждаха къмъ засмѣното небе. Слънчевитъ лжчи галено ги цѣлуваха.

Чистотата роди невиностъта. — Вѣчната красота — Душа, — Душа, която въ самота тихо звѣни.

Д. Гочевъ.

КАВАЛКАДАТА НА БЕЗУМЦИТЪ

Срѣдъ вихъръ отъ пламъкъ и бурни стѣнания
самотници — ломници — вѣчно вѣрвятъ :
понесли високо химерни мечтания
по тихия, лихия камененъ пѣтъ.

И — странни, далечни, безпечни гадания
по диритъ смъртни безсмъртно растатъ,
и много метежни безбрѣжни страдания
слѣдъ жалбата жалби стихийно редятъ.

Срѣдъ вихъръ отъ пламъкъ и бурни стѣнания
разбунени страшни камбани хлестятъ :
надъ кърви и черепи вдигатъ се здания
по тихия, лихия камененъ пѣтъ

*
* * *

На късна нощъ часътъ звѣни послѣденъ звѣнъ
О, странникътъ навѣнъ безпомощно ридай, —
че въ тая тъмна нощъ не може да познай
на бищинъ край ликътъ
къдъ се тамъ намира. — —
И дълго той се взира,
и дълго той стоя, припомнилъ сътенъ пѣтъ
процалнитъ слова на майка мила —
на братя и сестри . . .
И дълго той стоя, и дълго той се взира
въ бездушната порфира на нощта — :
о тамъ, къдѣто всѣки мигъ скръбъта
расте въ безумна жадъ - срѣдъ болки и нѣга, —
о тамъ, къдѣто всѣки мигъ
дочува се едвамъ сподавенъ кликъ :
„Къдъ сж Боже мой ? къдъ сж тв сега — ? . . .

На късна нощ часътъ звъни послѣденъ звънъ
О, странникътъ навънъ безпомощно ридай
и хлопа той по чужди порти
во този чужди край — и моли за подслонъ,
прѣдъ всѣкой тамъ всесиленъ тронъ —
и нѣщо — самъ — се счува да говори —
— : но кой ще му отвори,
но кой ще му отвори — ? . . .

Ойландъ

ЕСЕННИ ВЕЧЕРИ.

1

Въ безименна горестъ умиратъ просторитъ
и пискать водить на скръбна вълна -
Бездомната есенъ не чу ли уморитъ
на твоята дѣвствено чиста струна ?

По твоигъ пѣтища въ жалби загубени
безтрепетна вечеръ бешумно рани —
Безумния шепотъ на погледи влюбени
О, есененъ заникъ надъ тебъ осѣни.

И ти тамъ цѣлуна слънца разнебитени
огледа копнежа си въ сѣнни води —
И скоро въ далечна мъгла запокитени
ще свърнатъ о, твойтъ най-свѣтли звѣзди.

2

Ноцътъ израстна безпросвѣтна
и сплете своя горькъ сплинъ,
подъ който гасна о, саминъ,
срѣдъ своята мисль непривѣтна —
Надъ менъ умрѣха безъ отрада

самотни, горестни сърца —
 защо сте скръбни дървеса,
 защо очаквате пощада? —
 нима есенна хала брули
 сърцъ своята безбъжна ширъ
 о, ващиятъ свещенъ потиръ
 съ безименно жестоки хули,
 къждъто никой не дочака
 гласа на свѣтъль викъ въ нощъта —
 или надъ васъ рани смъртъта
 и своята черна скръбъ изтака? —

Л. Димитровъ

Снѣжната смъртъ

Нима не сте чували за нея? Нима трѣпки не сж побивали вашето тѣло и ужасъ не е раздиралъ ввше-то сърдце когато слушате да ви разказватъ какъ тя отнема толкова жертви въ своето окоченело царство?...

Нѣкъдъ на горъ прѣзъ ъвлото небе се провира златистия рогъ на мѣсеца и освѣтява всичко наоколо. Той равнодушно, спокойно гледа отгоръ на себеизтрѣблението на хората. Въ небесата звѣздитъ безропотно, продължаватъ да блѣстятъ. . . .

Той всѣки отъ насъ.

Снѣгъ пада на меки парцали и настила задрѣмалата земя, като да иска съ снѣжната си пелена да стопли замръзналото ѣ сърдце.

Мрѣтво, тихо . . .

Само неговитъ отмѣрени стѣпки прозвучаватъ.

Той върви къмъ своя блѣнь! Вечъ започва да чувствува, че силитъ му го напуцатъ. . . краката на-тежали едва се движатъ, а живота е милъ, така милъ!..

Тамъ до родната стѣна го чакаше. И какъ тихо

е тамъ, нѣма тѣнѣжт, нѣма смѣртъ, която тукъ свири, вие се и гърси все нови жертви. Цѣлъ рой мисли се навѣртатъ изъ натежалата глава. Става му все по студено Главата е зашеметена. . . краката едва вървятъ.

Снѣгътъ засипва очитъ, — ушитъ и свири въ тѣхъ съ единъ зловѣщъ писъкъ. По хубавитъ черни коси блѣщатъ снѣжни елмазени цвѣтчета и клонки. Ледена усмивка сковава лицето, и ледната бѣла земя силно го притиска у леднитъ си обятия . . снѣжната смѣртъ го е приковала съ ледни иглици.

Ужасъ! . .

Само трупъ. . . заледенъ трупъ, на когото до скоро живота е билъ толкова много милъ. Снѣжнитъ цвѣтчета и клонки сега прѣвърнати въ кристалчега блѣщатъ по хубавитъ коси като скжпъ вѣнецъ.

Нима тѣй е мѣртѣвъ? до прѣди малко бодѣръ пѣленъ съ сили — а сега трупъ. Нима спасение нѣма? Нима смѣртъта не го пощади. . .

Снѣжната смѣртъ нѣма пощада бавно обвива жертвата съ леденитъ си обятия и я отнася въ бѣлитъ си дворци. . .

Таня Стоенчева.

МАСКАРАДЪ

Надъ шумнитъ стѣгли на разлюляний градъ безтрепетно умира пурпурниятъ день.

И дивата тѣлпа на страненъ маскарадъ понася ни въ мрака - безстрастенъ и студенъ!

И тѣмнитъ завеси на вихрената нощъ студено ни обвиватъ съ нѣмата си мощъ!

И в'дивата тѣлпа на този маскардъ безстрастна ледъ смразява всѣкое сѣрце че братъ не ще прострѣ ръка на своятъ братъ ни радость ще облѣхне посѣрнало лице!

. . . Салъ тѣмнитъ завеси на тази бурна нощъ студено ни обвиватъ съ нѣмата си мощъ!

Ст Стояновъ.

Културенъ прѣгледъ.

Единъ литературенъ феноменъ.

Прѣдъ храма на изкуството, болнитъ амбиции трѣбва да спратъ, накърненитъ честолюбия да замлъкнатъ, — защото мѣстото е свято! И нагърбилитъ се да изнесагъ тежката роля на жреци трѣбва да минатъ прѣзъ великитъ порти на Мълчанието.

Не трѣбва да се свѣготатства съ изкуството!

И колко повече това се отнася до насъ младитъ! — до насъ, които прѣтенцираме да сме „златната българска младежъ“, чужда на всички партизански ежби и „развигорски вихрушки“, до насъ бждащитъ обновители на една литература!

Въ „Ученическо ехо“ — едно посрѣдственно списание за ученици отъ първитъ класове на гимназиитъ се появи една статия подъ надсловъ „Едно прѣхвалено(?) списание“, отнасяща се до първата книжка на „Лебедъ“. Не, по принципъ, не сме противъ, каквито и да било отзиви и критики, отнасящи се до „Лебедъ“, па и не можемъ да сме, и бихме благодарили за една сериозна критика, която да посочи многобройнитъ грѣшки на първия брой, обаче тукъ работата е съвсѣмъ друга. Авторътъ на статията Сл. Кръстевъ прочугиятъ редакторъ на „Ехото“, лично скаранъ съ Ив. Тутевъ и Иор. Пресеничковъ, използва случая да се разправи съ двамата си противника въ страницитъ на едно списание! И не виждайки голѣмитъ грѣшки на списанието, той съ неподобна яростъ се нахвърля върху тѣхъ.

Намъ не ни остава нищо друго, освѣнъ да из-

кажемъ нашитъ най-голъми съжаления на нещастния ученикъ на Балабанова и да констатираме скръбния фактъ, че подобни списания още се поддържатъ отъ нашата младежъ.

Н. Ч.

КНИГОПИСЪ

Посвъщения — литературенъ сборникъ по случай 45 год. отъ Ботевата смъртъ. Участватъ: Любомиръ Брутовъ, Николай Нашковъ, Карлъ Виолетовъ, Т. Чакърмовъ, Д. Гочевъ и Б. Незоринъ. Ямболъ Печатница „Свѣтлина“ ц. 5 лв. Заглавната корица на сборника е много добръ избрана: розова, на която съ синьо мастило въ единъ правоъгълникъ е сложенъ портрета на Ботева, напомнешъ издалечъ портретитъ на Ф. Валотонъ. На долния край на другъ правоъгълникъ, който обгръща първия стои — Посвъщения 1876—1921. Въ съдържанието: обръщатъ внимание работитъ на Т. Чакърмовъ (Саломе) и Д. Гочевъ (Живото езеро), останалитъ сж посрѣдственни работи.

сп. „Фаръ“ кн. 1 и 2 — Младежко литературно художественно списание — Редактира комитетъ — Абонаментъ 25 лв. Генер. Паѣнсовъ № 13 — Ссфия.

сп. „Свѣтли зари“ — кн. 2 и 3 — Русе.

сп. „Бждаще“ — защитникъ на въздържателната кауза — год. абонам. 15 лв. — Османъ-Пазаръ.

сп. „Тръзвенность“ — мѣсеченъ органъ на сюза на ученическитъ неутрални—въздържателни д-ва—год. абонам. 15 лв. — Сливенъ.

сп. „Литературенъ прѣгледъ“ кн. 1 и 2 — Русе.
 „Майски листъ“ — брой единственъ — Борисовгадъ.
 сп. „Младежки гласъ“ — кн. 1 — ученически
 литературенъ листъ — Льсковецъ.

Б Ъ Л Ъ Ж К А

Редакцията на първия брой на „Лебедъ“, съ-
 сояща се отъ седемъ члена, съ различни разбирания
 върху изкуството, редактира списанието, така че да не
 може да се познае неговиятъ ликъ. То прѣдставяше
 една смѣсица отъ символизъмъ, романтизъмъ, натура-
 лизъмъ или пъкъ и тритъ заедно или пъкъ ни едно
 отъ тѣхъ. Интусиазиранитъ редактори обѣщаваха много,
 особено за техническото подобрене на списанието
 въ слѣдващитъ книжки; обаче още въ началото прѣ-
 търпѣха крахъ — първата книжка излезе съ дефицитъ,
 който ние, редакторитъ на втория брой трѣбва да из-
 плащаме. Ето защо втория брой излиза на лоша хар-
 тия и безъ винетки.

Ние не можемъ да обѣщаемъ много, а слѣдъ това
 да го не изпълнимъ. Това що може да се направи
 за подобрението му — ние ще го направимъ. У едно,
 обаче, ще се придържаме: — чистото изкуство.

За напредъ „Лебедъ“ ще излиза съ участието
 на слѣднитъ млади сили: Здр. Ганчева, Д. Гочевъ,
 Л. Димитровъ, Н. Мавродиновъ, Д. Панчевъ, Ив. Панчевъ,
 Н. Коларовъ, И. Просеничковъ, Ж. Симеоновъ,
 Ст. Султановъ, Хр. Стратевъ, В. Спространовъ,
 Ив. Тутевъ, Таня Стоенчева, В. Тихомировъ, Г. Церовски,
 Т. Чакъмовъ, Николай Черняевъ, Ст. Чукановъ и пр.

Умоляватъ се Г-да настоятелитеѣ да си уредятъ смѣтките съ втория брой най-късно до 15 Юли т. г.

Всичко що се отнася до списанието се изпраща на адресъ — Сп. „Лебедъ“.

Горня-Орѣховица.

ТАЯ: КНИГА ВТОРА СЪДЪРЖА:

Ив. Панчевъ — Изъ „Часоветъ на смирието“.
Пъсенъ. Непразно. / Ив Тувевъ — Пъсни /
Н. Черняевъ — Дванайсетия часъ / Д. Гочевъ
— Душата тихо звъни . . / Ойландъ — Ка-
валкадата на безумцитъ. Странникътъ. / Л.
Димитровъ — Есенни вечери / Таня Стоен-
чева — Скъжната смъртъ. / Ст. Стояновъ —
Маскарадъ. / Н. Ч. — Единъ литературенъ
феноменъ. / Книгописъ

ЮНИ — 1921

ЦѢНА 3 ЛЕВА

Горня-Орѣховица, печ. П. х. Григоревъ

ГОРНА ОРХОВИЦА БИБЛИОТЕКА